

slag til lov om ændring af lov om udlån til yngre jordbrugere.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om tilskud til produktions-, beskæftigelses- og miljøfremmende foranstaltninger i det private skovbrug.

Lovforslagets §§ 1-7 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af postloven.

(Lovforslag nr. L 218. Fremsat 22/8 77. Første behandling 22/8 77. Betænkning 27/8 77).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Normann Andersen (S):

Jeg agter ikke at fremkomme med ret mange sætninger om dette lovforslag.

Vi har haft en teknisk gennemgang i udvalget, og heller ikke dér var der de store problemer. Forslaget kan nok ses i lyset af en finanspolitisk stramning, men det skal da også anføres, at man igennem de seneste år på opfordring af folketinget som en målsætning har søgt at skabe balance for hver af de to sektorer, post og tele. Man har forsøgt det igennem

rationaliseringer m. v., og man er da også nået ret langt på disse områder inden for de sidste par finansår, selv om det ikke har været lige populært alt sammen.

Endvidere skal det fastslås, at trods store anstrengelser for ikke at forringe det daglige serviceniveau kører det måske nok sådan lige på kanten af det tilladelige.

Nu skal man ganske vist dér erindre sig, at der er sket mange ændringer på det arbejdsmæssige område, og at der derved også er visse indkøringsvanskeligheder, som hen ad vejen vil blive klaret. For at ikke yderligere belastninger på dette område skal opstå, er den bebudede portoforhøjelse nødvendig.

Med hensyn til fremskridtspartiets ændringsforslag, ikke mindst hvor det drejer sig om stigningen i bladportoen, må vi sige fra. Vi gør det af et par grunde. For det første er der allerede en, kan man godt sige, løbende stigning efter en vedtagelse, folketinget foretog i 1974, og den løber videre til 1978. For det andet kan det være et spørgsmål, om bladtaksterne kan tage ret meget mere end for øjeblikket.

Som helhed vil jeg anbefale lovforslaget, ikke alene ud fra det finanspolitiske, men lige så meget ud fra, at forslaget er sagligt begrundet, og ud fra, at det er en fortsættelse af en allerede fastlagt linje.

Glensgård (FP):

Også det eneste tilbageblivende større oppositionsparti vil støtte regeringen i det fremsatte lovforslag. Dog vil vi gerne anmode regeringen om nøje at vurdere de to ændringsforslag, fremskridtspartiet har fremsat.

Det ene drejer sig om en forhøjelse af portoen for bladbesørgelse. Det er et tilbagevendende problem, fordi man har sløset igennem 10 år med ikke at hæve portoen, og derfor måtte socialdemokratiets ordfører også meddele, at man var lidt nervøs for, om det kunne tale en så stor stigning på besørgelsen af aviser og ugeblade. Når man igennem 10 år ikke har fået en forhøjelse af portoen, så virker en forhøjelse på 500 pct. selvfølgelig afskrækkende. Men den forhøjelse er faktisk ikke mere, end hvad prisudviklingen inden for feltet medfører.

Når vi har taget det andet punkt frem i denne ekstraordinære samling, nemlig punktet om de adresseløse forsendelser, så hænger det sammen med, at det er første gang folketinget er blevet præsenteret for kendsgerninger, som vi-

[Glensgård.]

ser, at besørgelsen af adresseløse forsendelser efter ministeriets oplysninger giver et under-skud af størrelsesordenen ca. 12 mill. kr. Det er urimeligt, at det danske erhvervsliv i al almindelighed skal betale til enkelte virksomheder, der benytter postvæsenets tilbud om fordeling af adresseløse forsendelser.

Vi håber, at regeringen, hvis ellers den sidder så længe, vil tage spørgsmålet op i den kommende samling. Vi håber også, at de partier, som nu har bundet sig på arme og ben, vil se i øjnene, at adresseløse forsendelser og en lang række andre specialtilbud inden for postvæsenet er sakkert agterud med hensyn til størrelsen af den porto, der skal betales for dem. Vi håber, at den nye trafikminister vil se i øjnene, at man vedrørende de ekstrabesørgelser, som eksisterer i dag – det er f. eks. ekspresfor sendelser, det er f. eks. spørgsmålet om hurtig udbringning af telegrammer – virkelig tager, hvad det reelt koster for postvæsenet.

Hvis nu forslaget om forhøjelse af portoen for de adresseløse forsendelser bliver vedtaget, hvad vi jo nok som oppositionsparti må se i øjnene at det ikke gør, men hvis det havde gjort det, ja, så er det højst tænkeligt, at det ville medføre, at postvæsenet mistede denne forsendelsesart. Hvad ville der ske ved det? Intet. Ja, selvfølgelig bortset fra, at man ville få en finanspolitisk stramning på 12 mill. kr., nemlig det underskud, som denne del af postsektoren i dag giver. Men i denne time må vi se i øjnene, at posttoget er kørt, og at vi må acceptere dette.

Jeg skal tilfredsstillende forligsmagerne med, at også fremskridtspartiet vil stemme for regeringens forslag, selv om man helt uden begrundelse vil nedstemme fremskridtspartiets to ændringsforslag. Det er nemlig således, at post- og telegrafvæsenet ikke har reelle afskrivnings- og forrentningsprocenter, og derfor er det urimeligt at holde det nuværende takstniveau.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til vedtagelse, idet vi jo nok må se i øjnene, at ved den forhastede og forjaskede tredje behandling, som kommer efter den nuværende forligssituation, vil vi ikke få lejlighed til særligt at gøre os bemærket. Vi vil altså støtte regeringen. Det er ikke for at skaffe regeringen flere penge, det ville være urimeligt at give den eksisterende regering flere penge, men det er simpelt hen af nødvendighed, så vi ikke ender i samme situation, som vi er endt

i med hensyn til niveauet for bladbesørgelsestakster.

Holmberg (V):

På venstres vegne kan jeg meddele, at vi vil stemme imod fremskridtspartiets ændringsforslag, og om vi i øvrigt vil stemme for lovforslaget giver vi besked om ved tredje behandling.

Burgdorf (KF):

Også det konservative folkeparti må sige, at fremskridtspartiets ændringsforslag kan vi ikke gå ind for af flere grunde. F. eks. med hensyn til de adresseløse forsendelser bliver det en fordyrelse for erhvervslivet, som sender den slags ting omkring, og det er ikke netop en fordyrelse, der er brug for i denne sektor i øjeblikket. Og aviserne har trange kår, og vi mener, at det er bedre at hjælpe aviserne ved at bringe avisen billigt ud end at give dem tilskud. Af disse grunde kan vi ikke stemme for fremskridtspartiets ændringsforslag.

Jeg vil gerne stille ministeren det spørgsmål, om vi kan regne med, at man i fremtiden bliver fri for det, som hedder et postblad eller en postavis, som man har prøvet at udsende. Jeg kan ikke se, at der er nogen som helst grund til at gøre det, hverken af servicegrunde eller af andre grunde. Det kan jo ende med, at man må til at ansætte en redaktør med redaktionssekretær og den slags ting, og det tror jeg ikke lige der er brug for. Der er ingen, der venter på en postavis rundt omkring i landet.

Langsted (CD):

Når hr. Glensgård udtaler noget om, at han nu tilhører det vistnok eneste og tilbageværende oppositionsparti, så føler jeg trang til at udtrykke, at jeg føler mig som tilhørende et tilbageværende seriøst oppositionsparti.

Som repræsentant for et sådant vil jeg gerne have lov til at udtale, at det, som den socialdemokratiske ordfører, hr. Normann Andersen, udtalte, om at der var tale om en finanspolitisk stramning, kan vi ikke billige, selv om vi går ind for lovforslaget som sådant. Vi går ind for det ud fra den betragtning, at der må være tale om en normal justering af posttaksterne, efterhånden som priserne stiger alment i samfundet.

Men på den anden side, når vi går ind for det, så mener vi også, det må være et udtryk for, at postvæsenet ønsker – og jeg vil gerne have ministerens bekræftelse herpå – at indføre

[Langsted.]

en serviceforbedring. Jeg har indtrykket af, at meget af det, der er sket med den postale service igennem de sidste år, kan betegnes som en forringelse. Jeg har i hvert tilfælde ikke igennem lang tid hørt om nogen, der fik posten tidligere, end de fik den før. Det vil jeg gerne have ministerens svar på.

Endelig skal jeg om fremskridtspartiets ændringsforslag sige, at vi ikke går ind for avisportoforhøjelsen. Det er alt for drastisk, det man foreslår.

Med hensyn til forhøjelsen for de adresseløse forsendelser kan vi heller ikke gå ind for den, eftersom ministeren jo i samråd har udtalt, at der er en oplysning på vej om, hvordan det egentlig hænger sammen, hvordan omkostningerne fordeles inden for de adresseløse forsendelsers område.

Ole Henriksen (SF):

Socialistisk folkeparti har i betænkningen meddelt, at vi vil afgive vores endelige stilling til dette lovforslag enten ved anden eller ved tredje behandling. Jeg kan sige her, at det bliver ved tredje behandling, vi vil tage stilling til dette traditionelle forslag.

Jeg vil da godt lige knytte den bemærkning til det, at man vel ikke kan undgå at se på postvæsenet som en stor forretning, en stor koncern, hvor man nu her skiller det op i to lige store dele, en med et underskud og en med et overskud, der sammenlagt giver nogenlunde balance, i hvert fald med et meget lille underskud, som det ser ud i dag. Jeg tror, at ethvert firma kunne dele sine forskellige sektorer op og få et underskud i den ene afdeling og et overskud i den anden.

Når man kigger på hele forretningen – og det er det jeg mener man må – så må man konstatere, at postvæsenet som koncern ikke kører så dårligt, som man kunne få indtryk af med de mange penge, som man nu skal have kradset ind ad denne vej.

Vi vil altså indtil videre være skeptiske, men vor stilling vil afhænge af resultatet af de forhandlinger om et forlig, som foregår uden for salen her; først da vil vi tage stilling til dette lovforslag.

Må jeg sige om de to ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet i denne forbindelse, at vi ikke kan støtte disse forslag, og at

vi i hvert fald er helt sikre på, at vi vil stemme imod dem ved tredje behandling.

Fuglsang (DKP):

Jeg kan allerede nu afsløre, at vi vil stemme imod dette forslag. Det er et led i den almindelige finanspolitiske stramning, og her går det ud over en for os vigtig servicefunktion.

Det er selvfølgelig ikke sådan, at vi mener, at sådanne organer skal køre økonomisk så godt som overhovedet forsvarligt. Det er ikke alene et spørgsmål om at opretholde en service med hensyn til breve, pakker og andre postforsendelser, som folk kan være tjent med, men det bliver i sidste instans også et spørgsmål om, hvordan man fordeler indtægter og udgifter. Disse fordyrelser må ses i sammenhæng med, at der igennem årene er sket en ganske utrolig forringelse inden for postvæsenet. Det, man engang opstillede som idealet: fra dør til dør, fra dag til dag, er jo efterhånden en saga blott, i hvert tilfælde ude i mange landkommuner eller måske endog i byernes forstæder. Dette er bl. a. opnået ved fordyrelse af portotakster samtidig med besparelser, som er gået ud over beskæftigelsen.

Så siges der i dette tillæg til tillægsbudgettet, at man vil sætte flere i arbejde, man taler om en 200–300 arbejdspladser, men det svarer jo til, hvad man har kastet ud i løbet af de senere år.

Hvad fremskridtspartiets ændringsforslag angår, så må vi afgjort vende os imod den fordyrelse af avistaksterne, som er foreslået. Det er næsten med dette som med adskillige af de forslag, der kommer fra den side, at jeg føler mig hensat til den tid, som min gamle, nu afdøde far kunne fortælle om. I dette tilfælde måtte almindelige mennesker ude på landet være flere sammen om at holde en avis. Sådan er det mange andre steder, og det perspektiv, som fremskridtspartiet opstiller for borgerne, svarer ganske til, hvad min gamle far fortalte at han oplevede i sin tid.

Bolvig (RV):

Jeg kan på det radikale venstres vegne anbefale regeringens forslag.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti vil gå imod de to ændringsforslag, der er fremsat af fremskridtspartiet. Vi må gå imod en forhøjelse ud over det

[Inge Krogh.]

foreslåede af avis- og bladporto. Det er blevet sagt, at det er en indirekte støtte til pressen, og det kan man måske også opfatte det som, men kristeligt folkeparti mener, at pressens betydning berettiger den til dette indirekte tilskud.

Vi vil ligeledes gå imod forhøjelserne af betalingen for adresseløse forsendelser.

Vi ser i øvrigt med glæde, at der i forslaget er en højere vægtgrænse, førend overvægtstaksten indtræder.

Mølgaard (DR):

Retsforbundets gruppe finder, at det er noget uvæsen, når væsener giver underskud, og det gælder også offentlige væsener. Vi mener, at også den postale afdeling af post- og telegrafvæsenet skal kunne hvile i sig selv.

Ud fra dette princip kan vi tilslutte os ikke alene forslaget, men også det af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag. Vores sympati over for dette fremskridtsforslag er udtalt i en sådan grad, at vi ønsker, at man prøver at drive forretningsmæssige metoder ud i livet inden for post- og telegrafvæsenet, sådan at man ad serviceforbedringens vej opnår bedre forhold og mere tilfredse kunder og dermed flere kunder, som man gør det inden for forretningslivet i det hele taget. Vi er endda så interesseret i denne tankegang, at vi gerne ser, at man prøver at efterforske nærmere, i hvilket omfang man kan gå den vej, fremfor kun ved taksthøjelser at skaffe sig balance inden for væsenets område.

Derfor synes vi, at sagen måske kunne fortjene en portion ekstra overvejelser og måske hengemmes til næste samling i betragtning af, at den jo bestemt ikke har hastekarakter, fordi der ikke er ret mange i dette land, der vil tro på, at det hjælper ret meget at hamstre frimærker til gammel takst.

Tyroll (VS):

Jeg skal ikke for vores vedkommende komme med mange kommentarer til dette forslag. Det er et led i den finanspolitiske stramning, og vi vender os imod forslaget, nok så meget fordi det altså stadig væk er sådan, at man på dette område tilgodeser de private erhvervsvirksomheder på bekostning af arbejderklassen, på bekostning af lønarbejderne. Det kommer klart til udtryk i en række af de favoriseringer, der er tale om inden for postfor-sendelserne, og det kommer også til udtryk i

den dækning, der er af udgifterne ved de forskellige forsendelsesformer, hvor man kan se, at det er erhvervslivet, der bliver tilgodeset.

Jeg skal sige om de konkrete ændringsforslag, der er stillet her, at vi stemmer imod det ændringsforslag vedrørende dagbladene, som er stillet af fremskridtspartiet, mens vi ønsker at stemme for det ændringsforslag, der er stillet vedrørende de adresseløse forsendelser. Det er jo netop en klar favorisering af erhvervslivet, og der burde måske også i denne forbindelse have været set lidt på de rabatordninger, der i øvrigt findes for de større forsendelser, som også er til fordel for det private erhvervsliv.

Ministeren for offentlige arbejder (Kjeld Olesen):

Jeg siger tak for en meget overvejende positiv tilslutning til forslaget.

Jeg har to bemærkninger at gøre til hr. Glensgård. Den ene er den, at der ikke, som hr. Glensgård siger, i de sidste ti år er blevet sløset med hensyn til taksterne for blade. Der har skam været tale om en meget bevidst takstpolitik, som har at gøre med det problem, der almindeligvis betegnes som bladdøden, men hvor man dog igennem de sidste fire år sammenlagt har hævet taksterne med 70 pct.

Så vil jeg også sige til hr. Glensgård, når det drejer sig om de adresseløse forsendelser, at mine medarbejdere har vanskeligt ved at nå frem til det samme regnestykke, som hr. Glensgård gør, nemlig at for indeværende finansår skulle der være tale om et underskud på godt 11 mill. kr.

Hvis man forestiller sig, at adresseløse forsendelser skal deltage i dækning af samtlige omkostninger, vil der nok være tale om et beskedent underskud, men slet ikke tilnærmelsesvis det beløb, som er nævnt. Jeg kan sige til hr. Glensgård, at foretagne beregninger viser, at den gældende takst ikke blot dækker meromkostningerne ved forsendelsesartens besørgelse, men også bidrager til postsektorens fælles omkostninger.

Så vil jeg sige til hr. Burgdorf, der spurgte mig, om vi kunne blive fri for postavisen, at det kan jeg ikke love hr. Burgdorf. Almindeligvis angribes offentlige foretagender som P & T og DSB for ikke at føre en tilstrækkelig erhvervsbetonet linje i deres politik. P & T er at sammenligne med en erhvervsvirksomhed, der er tale om en service, der skal ydes. Der er tale om

[Ministeren for offentlige arbejder.]

et forhold til de mange kunder, man har. Det må også gælde for post- og telegrafvæsenet, at det har muligheder for at yde den service, som private erhvervsvirksomheder gerne vil have.

Jeg har i øvrigt bedt dem om at se lidt nøjere på, hvilke planer man har med hensyn til indhold og linje i øvrigt i den bebudede postavis. Jeg vil gerne gøre hr. Burgdorf opmærksom på, at der f. eks. inden for telesiden foregår en ganske fantastisk udvikling, der ikke mindst nødvendiggør, at der er en kommunikation til kunderne.

Så vil jeg sige til hr. Langsted, at det, der nu sker med dette forslag, er, at et underskud fra ca. 480 mill. kr. kommer ned på ca. 230 mill. kr., altså en nedgang på 250 mill. kr.

Når hr. Langsted sætter forhøjelsen i forbindelse med en bedre service, må jeg svare, at her bliver vi nok nødt til at adskille tingene. Jeg ser meget gerne, at der bliver muligheder for postvæsenet for en bedre service, og hvis man læser beskæftigelsesplanen igennem, så vil man se, at der er to punkter der vedrører dette. Det ene er et punkt, der betyder midler til en bedre service – idet det erkendes, at der kan være steder, hvor der er behov herfor. Det andet er en forsøgsordning med hensyn til længere lukketider på steder, hvor der er behov herfor.

Med disse bemærkninger endnu en gang tak for god modtagelse.

Glensgård (FP):

Nu har man jo sikkert som socialdemokratisk næstformand og minister for et ministerium, som har statsrevisorernes bevågenhed, nok at se til. Men når ministeren siger, at de adresseløse forsendelser ligefrem skulle give overskud, så har ministeren faktisk povet sig lidt langt ud.

Det er således, at hvis man laver en delomkostningsopgørelse for de adresseløse forsendelser, så vil man se, at de giver et underskud på godt 11 mill. kr. Delomkostningsopgørelsen sker altså efter delomkostningsprincippet, dvs. at man deler alle omkostninger op, regner alle omkostninger med ind, som ministeren ganske rigtigt sagde. Men da 80 pct. af P & Ts omkostninger er lønninger, så må selv ministeren kunne forstå, at en beregning efter delomkostningsprincippet med et underskud på

godt 11 mill. kr. ikke på nogen måde tilnærmedesvis kan dække de udgifter, som man har ved besørgelsen af adresseløse forsendelser.

Jeg må give hr. Langsted en undskyldning. Man skal ikke træde på dem, der vender tilbage til folden, og vi har da før set CD i opposition. Det glæder vi os til. Desværre er der jo sket det, at andre er faldet af i svinget, og de er altså flere end de tilbagevendende CDere.

Når kommunistisk parti og socialistisk folkeparti vender sig mod ændringsforslaget om adresseløse forsendelser, ja, så har jeg kun den ene bemærkning, at det er dog noget nyt at se disse to partier give et tilskud til erhvervslivet på godt 11 mill. kr., oven i købet et tilskud til den del af erhvervslivet, som de normalt plejer at kalde storkapitalen. Det drejer sig f. eks. om de store kædeforretninger etc., som benytter sig af muligheden for adresseløse forsendelser.

Til fru Inge Krogh kun den ene bemærkning, at næste gang man fra kristeligt folkepartis side vil fremsætte forslag om forbud mod reklamer, så må man give mig tilladelse til at kalde det reklamegas fra kristeligt folkepartis side. Hvis man stemmer imod ændringsforslaget om forhøjelse af taksterne for de adresseløse forsendelser, så accepterer man enhver form for reklame. Tænk på de store kædeforretninger, som også deler adresseløse forsendelser ud til fru Inge Krogh med ugens tilbud i sprit og øl og andre fornøjeligheder. Det har fru Inge Krogh altså været medvirkende til at de får et tilskud til. Det er kun, for at vi ikke senere skal se et reklamegasnummer fra kristeligt folkeparti om forbud mod reklame. Man vil ikke engang have, at man i post- og telegrafvæsenets område skal betale de faktiske omkostninger ved at omdele sådanne reklamer, også til fru Inge Krogh. Jeg beklager selvfølgelig ikke, at fru Inge Krogh får disse reklamer – de kan være meget oplysende – men jeg beklager, at fru Inge Krogh ikke er medvirkende til, at de virksomheder, der benytter sig af muligheden, også kommer til at betale for det.

Langsted (CD):

Kun en kort bemærkning til hr. Glensgård. Jeg vil selv have lov til at vælge, hvem jeg vil være i folden med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 112 stemmer mod 32.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 98 stemmer mod 36; 5 medlemmer stemte hverken for eller imod.

§§ 1 og 2.
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger inden for ældreomsorgsområdet. (Midlertidig forhøjelse af refusionsprocenten for hjemmehjælp).

(Lovforslag nr. L 215. Fremsat 22/8 77. Første behandling 22/8 77. Betænkning 27/8 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden:

Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Nedsættelse af bidraget til forsikringsordningen for mindre arbejdsgivere).

(Lovforslag nr. L 216. Fremsat 22/8 77. Første behandling 22/8 77. Betænkning 27/8 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændring af arbejdsgiverperiodens længde [af Christophersen m. fl.]).

(Lovforslag nr. L 221. Fremsat 22/8 77. Første behandling 22/8 77. Betænkning 27/8 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmål om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Inge Fischer Møller (S):

Jeg skal først komme med nogle bemærkninger til lovforslaget om øget indsats på hjemmehjælpsområdet, og derefter vil jeg vende tilbage til vores eget forslag vedrørende ændring af dagpengeloven og det af venstre og konservative fremsatte dagpengeforslag.

Forslaget om øget hjemmehjælpsindsats er et led i regeringens beskæftigelsesplan. Vi regner med at få 2.000 flere fuldtidsbeskæftigede hjemmehjælpere i arbejde ud over en allerede planlagt vækst på 1.700 i årene 1978-1980. Forslagets beskæftigelsesmæssige effekt er væsentlig. Der er brug for flere arbejdspladser til kvinder, men jeg vil samtidig understrege, at forslaget også har et andet vigtigt formål, nemlig at bidrage til opfyldelsen af den socialpolitiske målsætning, vi har: at ældre og syge kan blive i deres eget hjem så længe som muligt. Denne målsætning er bl. a. udtrykt i bistandslovens § 79, hvoraf det klart fremgår, at optagelse på plejehjem kun må betragtes som en subsidær foranstaltning. Der er derfor ikke noget mærkværdigt i, at det i lovforslagets bemærkninger forudsættes, at der vil ske en vis afdæmpning af plejehjemsudbygningen. Det er en naturlig følge af udbygningen af de plejehjemsforebyggende foranstaltninger. Det, der må være væsentligt, er, at afdæmpningen kun sker, hvor plejehjemskapaciteten er tilstrækkelig.

Som bekendt er beslutningskompetencen på det sociale område i de senere år i væsentligt omfang decentraliseret til kommunerne. Denne ændring, som der i øvrigt har været bred enighed om her i tinget, begrænser naturligvis muligheden for fra centralt hold direkte at pålægge kommunerne at træffe beslutninger i en bestemt retning. Men jeg vil gerne pege på, at vi igennem det sociale udbygningsplanssystem har en mulighed for at påvirke kommunerne. Der har således i de sidste år været givet henstillinger til kommunerne bl. a. om udbygningen på ældreomsorgsområdet. I visse tilfælde er der givet henstillinger om at satse på plejehjemsforebyggende foranstaltninger i stedet for en udbygning af plejehjem, og det kan nok konstateres, at det har givet sig udslag i en vis ændring af den politik, som kommunerne har anlagt på området. I de tilfælde, hvor der fortsat kan konstateres mangel på plejehjemspladser, vil der selvfølgelig fort-